

MIRA FIUTAK

redaktor wydania

Poprzemysłowe zabytki, budynki pełniące funkcję użyteczną, pałace i kościoły świadczą dziś o tych, którzy je budowali i o historii tej ziemi. W przyszły weekend w Gliwicach rozpoczyna się Dni Dziedzictwa Kulturowego (Więcej na str. IV–V). Okazja do poznania zabytków miasta i okolicy, m.in. pałacu w Pławniowicach, gdzie prezentowane są fotografie studentów utrwalających ślady pozostałe na Śląsku po rodzinie von Ballestremów (Więcej na str. VII). ■

ZA TYDZIEŃ

- **OBCHODY 25-LECIA KIK-U W KATOWICACH.**
- **O AMBASADORZE POKOJU ŚWIATA.** Takim tytułem została uhonorowana mieszkanka Zabrze.
- **MAŁO ZNANA ŚWIĘTA.** Ślady św. Notburgi odnalezione w Europie i Gliwicach.

Rozpoczęcie nowego roku katechetycznego w katedrze

Sama kreda nie wystarczy

Cały artyzm polega na tym, jak „sprzedać” Ewangelię. Musicie zareklamować towar takim, jaki jest – powiedział bp Gerard Kusz 2 września w gliwickiej katedrze podczas Mszy św. inauguracyjnej nowego roku katechetycznego.

– Sama kreda i tablica nie wystarczy. A jeszcze kiedy tablica pozostaje pusta... – zauważył bp Kusz. Właśnie nowym metodą nauczania, czyli wykorzystaniu zdobyczy techniki w szkole, poświęcona była część homilii. Biskup przypomniał także, że dobry nauczyciel religii powinien wprowadzać młodzież do Kościoła i to on ma być w tym względzie przykładem. – Słowo powinno być poparte obrazem, a najlepiej rzecz się utrwała, kiedy młody człowiek ma okazję doświadczyć tej rzeczywistości, o której katecheta mówi – przypominał biskup. – Dlatego nie tylko mówimy o modlitwie, ale razem z młodzieżą się modlimy.

ROMAN KONZAL

Takie spotkania dodają nam sił. Pozwalają złapać odpowiedni kierunek – mówiły przed gliwicką katedrą katechetki z Pyskowic. Tymczasem obrać odpowiedni kierunek na początku roku, to trzymać się go do końca, co nie zawsze przebiega bezproblemowo. – Rodzice często wymagają od nas wychowania ich dzieci, podczas gdy ten proces zaczyna się w domu i tam głównie powinien się odbywać

Uczniowie odebrali z rąk bpa Gerarda Kusza egzemplarze Pisma Świętego

– mówią nauczycielki z Pyskowic. Na problem ten uwagę zwrócił również bp Gerard Kusz: – Młodzież jest inna i rodzice są inni. Bardzo często przerzucają problemy na swoje dzieci. I nie wychodzi na tym dobrze ani rodzic, ani dziecko.

Początek roku szkolnego już za nami. Przywitali go nie tylko katecheci, ale wszyscy nauczyciele, a razem z nimi uczniowie i ich rodzice. **MARTA MASŁYK**

W RUDACH ZAGRAŁY ORKIESTRY

ROMAN KONZAL

Ponad 60 muzyków zagrało 2 września w pocysterskim parku przy pałacu w Rudach. Tego dnia do sanktuarium Matki Bożej Pokornej pielgrzymowali członkowie orkiestr dętych. W Rudach można było usłyszeć orkiestrę kopalni „Sośnica” pod dyrekcją Lesława Podolskiego i orkiestrę kopalni „Makoszowy” i OSP z Przyszowic pod dyrekcją Henryka Mandrysa. Muzycy razem z innymi pielgrzymami uczestniczyli we Mszy św. odprawianej na ołtarzu polowym, której przewodniczył ks. Bonifacy Madla, proboszcz rudzkiej parafii. Spotkanie zakończył wspólny koncert w pocysterskim parku. Już w tym roku muzycy zaczęli planować przyszłoroczną pielgrzymkę do rudzkiego sanktuarium. ■

2 września w pocysterskim parku w Rudach koncertowały orkiestry dęte

Ku czci Aniołów Stróżów

GÓRA ŚWIĘTEJ ANNY. Kilka tysięcy pielgrzymów uczestniczyło w trwających od piątku do niedzieli uroczystościach odpustu Aniołów Stróżów, połączonych z obchodami kalwaryjskimi na Górze Świętej Anny. Święto Aniołów Stróżów istnieje w kalendarzu od XVI wieku.

W sobotę przybyli z wielu stron diecezji opolskiej i spoza niej pątnicy wzięli udział w tradycyjnej wielogodzinnej procesji kalwaryjskiej. W tej tradycyjnej formie pobożności dobrze odnajdują się także młodzi ludzie, których nie brakowało na kalwaryjskich drózkach.

Obchody kalwaryjskie cieszą się wielką popularnością

Malarstwo Aborygenów

RACIBÓRZ. Do 20 września w Raciborskim Centrum Kultury (ul. Chopina 21) będzie można oglądać wystawę malarstwa australijskich Aborygenów. Obrazy pochodzą ze zbiorów Margo Stanisławskiej-Birnberg, urodzonej w Gliwicach mieszkanki Melbourne. Zanim w 1963 r. wyemigrowała do Australii, mieszkała przez kilka lat w Raciborzu. Margo Birnberg jest współautorką kilku pełnometrażowych filmów o australijskim dzikim interiorze i jego mieszkań-

REPRODUKCA ANDRZEJ KERNER

cach. Podczas jednej z podróży na pustyni Gibsona spotkała parę Aborygenów, Yatungka i Warri, którzy do tej pory nie widzieli białego człowieka. Odąd zafascynowała się życiem i kulturą aborygeńską, co zainspirowało ją również do twórczości poetyckiej. Wystawę można oglądać w dni powszednie od 9 do 16, w soboty i niedziele od 16 do 20. Po Raciborzu wystawa prezentowana będzie w Warszawie, Strasburgu i Paryżu.

Wymieniają doświadczenia

GLIWICE. Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej zaprosił organizacje i instytucje z województw śląskiego i opolskiego oraz ich regionów partnerskich – Północnej Nadrenii-Westfalii i Nadrenii-Palatynatu – na Gliwickie Forum Europejskie. Spotkanie takie jest okazją do nawiązania nowych kontaktów i współpracy oraz wzajemnej wymiany doświadczeń.

Uczestnikom forum zaproponowane zostały warsztaty, m.in. z zakresu budowania partnerstwa, pozyskiwania środków z funduszy unijnych, poszukiwania wspólnych obszarów działań i zainteresowań. Jednocześnie dla organizacji biorących udział w forum jest to okazja do zaprezentowania swojej działalności i wymiany doświadczeń z innymi o podobnym profilu.

Studenci pytają mieszkańców

TARNOWSKIE GÓRY. Bardziej funkcjonalne i estetyczne miasto – takie jest założenie organizowanych przez Wydział Architektury Politechniki Śląskiej w Gliwicach i Urząd Miejski w Tarnowskich Górach warsztatów architektoniczno-urbanistycznych, trwających od 4 do 8 września. 24 studentów III i IV roku architektury pod kierunkiem swoich nauczycieli będzie praco-

wać nad koncepcjami zagospodarowania terenu w kilku miejscach centrum miasta. Ich projekty mają powstawać w ścisłej współpracy z mieszkańcami, czemu służyć będą zorganizowane spotkania, dyskusje, wywiady i konsultacje społeczne. Założeniem projektu jest, aby proponowane przez autorów pomysły nie miały się z oczekiwaniami tych, z myślą o których są tworzone.

Piknik lotniczy

GLIWICE. Na II Gliwicki Piknik Lotniczy zaprosił 2 września mieszkańców miasta Aeroklub Gliwicki. Zainteresowanych czekało tego dnia na lotnisku wiele ciekawych atrakcji, np. pokazy i akrobacje lotnicze, popisy kaskaderskie czy wystawa samolotów oraz pokazy modelarstwa lotniczego. Popołudnie miłośnikom lotnictwa wypełniały też towarzyszące imprezie koncerty muzyczne. Pierwszy piknik lotniczy zorganizowany został w ubiegłym roku, na 50-lecie Aeroklubu Gliwickiego, i również cieszył się ogromnym zainteresowaniem.

Na lotnisku odbyły się pokazy modelarstwa

Bajkowy zwierzyńiec

GLIWICE. Do „Bajkowego zwierzyńca” 3 września zaprosił dzieci Gliwicki Teatr Muzyczny, po raz kolejny organizując dla nich piknik pełen atrakcyjnych zabaw. Na placu przed Ruinami Teatru zaaranżowana została afrykańska dżungla. W roli dzikich zwierząt, które się w niej pojawiły, wystąpili adepci działającego przy gliwickim teatrze zespołu GTM Junior. Scenografią całej impre-

zy były prawdziwe dekoracje teatralne ze spektaklu przygotowanego przez ten młody zespół pt. „Smaragdowy szlak”. Przedstawienie również zostało zaprezentowane podczas pikniku. Dzieci miały mnóstwo zabawy – mogły pokonać prawdziwy afrykański tor przeszkód, wyruszyć tajemniczym smaragdowym szlakiem czy zmierzyć się w przeciąganiu liny z afrykańskimi drapieźnikami.

GTM zaprosił dzieci do bajkowego zwierzyńca

ROMAN KONZAL

Jubileusz bpa Jana Wieczorka w Bodzanowicach

Obowiązek i odpowiedzialność

25 lat biskupstwa nie można oderwać od 48 lat kapłaństwa i życia, które rozpoczęło się tu, w Bodzanowicach – powiedział polski biskup pomocniczy Paweł Stobrawa w rodzinnej miejscowości bpa Jana Wieczorka.

3 września ordynariusz gliwicki z całą bodzanowicką parafią pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny, rodziną, gośćmi, którzy przyjechali na tę uroczystość świętował 25-lecie sakry biskupiej. W miejscu, gdzie odprawił swoją prymicyjną Mszę św. po święceniach biskupich, które 16 sierpnia 1981 roku otrzymał na Górze św. Anny z rąk bpa Alfonsa Nossola. – Wdzięczny jestem, że mogę odprawić Mszę św. przy chrzcielnicy, gdzie zostałem ochrzczony i stałem się członkiem Kościoła – powiedział bp Jan Wieczorek na rozpoczęcie Eucharystii, którą odprawił razem z bpem Pawłem Stobrąwą, księżmi z diecezji polskiej i gliwickiej, którzy przyjechali na tę uroczystość. Wśród nich byli również, pochodzący z parafii w Bodzanowicach, krewni bpa Wieczorka – ks. Zygfryd Flak i ks. Dariusz Flak.

ROMAN KONZAL

Biskup gliwicki w rodzinnej parafii wspomniał proboszcza ks. prałata Lzydora Przybysza, przy którym wzrastał, a który przewodził tej wspólnocie przeszło 40 lat. Były to lata wielu powołań kapłańskich i zakonnych – 14 księży i 32 siostr zakonnych.

– Biskupstwo oznacza obowiązek i wielką odpowiedzialność za powierzony lud – zauważył bp Paweł Stobrawa. – Czasy, w których bp Jan rozpoczął swoją posługę, nie należały do łatwych. Cztery miesiące po wyświęceniu go na biskupa wprowadzony zo-

Bp Jan Wieczorek przewodniczył Mszy św. z okazji jubileuszu w swojej rodzinnej parafii w Bodzanowicach

stał stan wojenny i wierni oczekiwali od swoich biskupów nie tylko pocieszenia, ale również konkretnej pomocy.

Biskup Stobrawa przypomniał 25 lat biskupiej posługi w diecezji opolskiej, gdzie bp Wieczorek był odpowiedzialny za budowę nowych kościołów, i w Gliwicach, gdzie został pierwszym ordynariuszem nowo utworzonej diecezji gliwickiej. – Dziś razem dziękujemy, stając u progu rodzinnego domu bpa Jana, nad grobami rodziców, dotykając chrzcielnicy i spoglądając na ołtarz świątyni, gdzie dojrzewa-

ło jego kapłaństwo i biskupie posługiwanie.

W prezencie od wspólnoty rodzinnej parafii bp Wieczorek otrzymał obraz przedstawiający bodzanowicki kościół. – W czasie tej Eucharystii lepiej zrozumiałem troskę naszego biskupa ordynariusza o czystość liturgii i towarzyszący jej śpiew – powiedział ks. Konrad Kołodziej, proboszcz gliwickiej parafii katedralnej. – Wiem już, skąd wzięła się ta troska. Do podziękowań za ten jubileusz chcę również w imieniu Kościoła gliwickiego dołączyć podziękowanie wam, wspólnocie tej parafii, w której biskup ordynariusz wzrastał. MF

Strażacy spotkali się na Magdalence

Słowo domaga się wypełnienia

Nie o nakazy chodzi, ale o życie, o twój styl życia – mówił 3 września bp Gerard Kusz do zebranych na Magdalence strażaków, ich rodzin i mieszkańców okolicznych miejscowości.

Co roku obok kaplicy św. Magdaleny w środku lasu spotykają się strażacy na Mszy św. w rocznicę ugaszenia pożaru w lasach raciborskich. Modlą się o bezpieczną pracę i za tych, którzy zginęli na służbie. – Bóg mówi o zasadach życia, a słowo usłyszane domaga się wy-

pełnienia. Umysł jest od poznawania rzeczy, ale od trwania w dobrym jest serce. Jeśli czynimy dobro, to mniej miejsca po-

zostaje na zło – stwierdził bp Kusz. I zauważył, że z takich postaw życiowych bierze się bohaterstwo, tak często potrzebne

podczas pełnienia służby w straży pożarnej.

Kaplica na polanie nazywanej przez tutejszych mieszkańców, leśników i strażaków Magdalencą jest dla nich miejscem szczególnym, które ochronili przed ogniem w czasie pożaru, który w

1992 roku strawił tu ponad 9 hektarów lasu. Miejscem, które niejednokrotnie już zostało ominięte przez płomień. MF

W rocznicę ugaszenia pożaru bp Gerard Kusz modlił się ze strażakami w kaplicy św. Magdaleny

ROMAN KONZAL

Można przejechać się jazzującą zabytkową „czwórką”, posłuchać Morion Tria w gliwickim porcie, wejść na wieżę kościoła św. Antoniego lub przeciwnie, zjechać w podziemia kopalni „Sośnica”. Zapowiadają się dwa dni pełne atrakcji.

tekst
MIRA FIUTAK

Szesnastego i siedemnastego września Muzeum w Gliwicach zaprasza po raz czwarty na Gliwickie Dni Dziedzictwa Kulturowego. W tym roku odbędą się pod ha-

ślem „IUSTITIA et INDUSTRIA. Architektura użytkowa Gliwic” i powiodą zwiedzających szlakiem miejsc znanych, mijanych codziennie. Jednak ich historia nie zawsze jest nam dobrze znana. Zazwyczaj odwiedzamy je, załatwiając jakieś sprawy, bo pełnią funkcję użyteczną. Tak wrosły w krajobraz miasta i naszą świadomość, że na co dzień często nie dostrzegamy detali ich architektury.

W czasie weekendu, na który zaprasza muzeum, będzie okazja, żeby przyrzeć się urodzie miejsc, których normalnie nie zwiedzamy. Takich jak budynki dawnych i obecnych sądów – Rejonowego przy ul. Powstańców Warszawy i ul. Wieczorka, Okręgowego w Gliwicach przy

W czasie Dni Dziedzictwa można odwiedzić magiczne gliwickie miejsce – Ruiny Teatru

ul. Kościuszki, a także obecnego budynku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego na pl. Piłsudskiego. Zainteresowani obiektami przemysłowymi mogą wybrać się do Kopalni Węgla Kamiennego „Sośnica”, żeby z 70-metrowego szybu spojrzeć na panoramę miasta albo zjechać w jej podziemia (bilety od 11 września można zarezerwować na stronie internetowej muzeum lub dostępne będą również przed wejściem do kopalni).

W klimat przedwojennych Gliwic wprowadzi nas kursujący w niedzielę zabytkowy tramwaj nr 4, w którym można będzie posłuchać South Silesian Brass Bandu z Rybnika, grającego tradycyjne, nowoorleańskie

standardy jazzowe, a także widok przechodniów w historycznych strojach, którzy tego dnia pojawią się na ulicach miasta.

Żać na finał Dni propozycja wyjątkowa – koncert na wodzie Motion Tria. W gliwickim porcie posłuchamy tria akordeonowego, które występowało z takimi muzykami, jak Bobby McFerrin, Michał Urbaniak czy Tomasz Stańko. W czasie swoich koncertów muzycy ukazują niezwykle możliwości tkwiące w instrumentach, na których grają. Ten muzyczny spektakl będzie galą Dni Dziedzictwa Kulturowego i zarazem świętowaniem 200-lecia powstania gliwickiego portu. Z tej okazji przygotowana została specjalna wystawa poświęcona historii tego miejsca. Wszyscy zainteresowani będą mogli w tych dniach zwiedzić port i,

Do sądu bez w

rowego

wezwania

podobnie jak w ubiegłych latach, skorzystać z rejsu statkiem spacerowym po Kanale Gliwickim (obowiązują bezpłatne bilety – od 11 września do odebrania w Muzeum – Willi Caro lub w porcie bezpośrednio przed rejsem).

Czemu będzie można bliżej przyjrzeć się w mieście w czasie dwóch Dni Dziedzictwa Kulturowego? Na przykład razem z przewodnikiem wybrać się w sobotę na półtoragodzinny spacer po Gliwicach. Adam Bednarski, który wcześniej wygłosi wykład na ten temat, pokaże osiedla robotnicze okresu międzywojennego. Będzie można również odwiedzić Ruiny Teatru, w czasie Dni przeprowadzona zostanie kwesta na ich odbudowę. W niedzielę wieczorem wystawiony zostanie tam „Hamlet gliwicki” na podstawie tekstów Szekspira, Tadeusza Różewicza i

Helmuta Kajzara. Zainteresowani będą mogli bliżej przyrzeć się np. budynkowi Wyższej Szkoły Technicznej Budowy Maszyn i Hutnictwa, gdzie obecnie mieści się Wydział Chemiczny Politechniki Śląskiej. Organizatorzy zapraszają również do odwiedzenia kilku miejsc poza miastem, m.in. pałacu w Pławniowicach, gdzie w niedzielę na dziedzińcu pałacowym odbędzie się koncert muzyki klasycznej, zamku w Toszku czy cmentarza żydowskiego w Wielowsi.

Miejsca, które znalazły się wśród tegorocznych propozycji, można poznawać, korzystając z pomocy przewodników bądź zwiedzać samodzielnie. W czasie Dni Dziedzictwa Kulturowego wszystkie obiekty są dostępne bezpłatnie. A zmęczeni zwiedzaniem mogą przysiąść na chwilę w letniej kawiarni w ogrodzie Willi Caro. ■

Budynek dawnej Szkoły Budowy Maszyn, dzisiaj mieści się tu Wydział Chemii Politechniki Śląskiej

Wojewódzki Sąd Administracyjny na pl. Piłsudskiego

Gmach Sądu Rejonowego przy ul. Powstańców Warszawy

Sąd Okręgowy przy ul. Kościuszki

JAKIE CZEKAJĄ ATRAKCJE?

W czasie trwania IV Dni Dziedzictwa Kulturowego wszystkie oddziały Muzeum w Gliwicach otwarte są dla zwiedzających. Oprócz stałych wystaw, które można w nich zobaczyć, w Willi Caro proponowane są koncerty i wykłady, obok Zamku Piastowskiego wystawione zostaną kramy rzemieślnicze, a w niedzielę planowany jest turniej rycerski, podczas którego zaprezentowane zostaną walki i obyczaje rycerskie.

- Wystawy w budynkach gliwickich sądów, przedstawiające historię tych miejsc, a zarazem dzieje miasta.
- Wejście na wieżę kościoła św. Antoniego pod opieką przewodnika PTTK.
- Zwiedzanie portu w Gliwicach i rejsy statkiem po Kanale Gliwickim.
- Zwiedzanie Kopalni Węgla Kamiennego „Sośnica”.

Szczegółowy program imprez na: www.muzeum.gliwice.pl

Dzień wspólnoty oazy

Rekolekcyjny bilans

Wrócili z letnich rekolekcji. 3 września w gliwickiej katedrze, gdzie spotkali się na powakacyjnym dniu wspólnoty oaz, dzielili się swoimi przeżyciami.

W czasie tegorocznych wakacji z propozycji letnich wyjazdów Ruchu Światło-Życie skorzystało 285 osób, nie licząc rodzin Domowego Kościoła. – W tym roku mieliśmy mniej uczestników letnich rekolekcji w porównaniu z ubiegłym – mówi ks. Jarosław Buchenfeld, diecezjalny moderator Ruchu Światło-Życie. – Takie wyjazdy zawsze dają możliwość wzmocnienia relacji z Bogiem czy odbudowania tej więzi na nowo. Oczywiście obok tych, którzy głęboko wchodzą w klimat rekolekcji, są też tacy, którzy traktują je przede wszystkim jako wakacje.

Agnieszka Dramska z parafii w Strzybnicy wyjechała w tym roku na rekolekcje pierwszego stopnia do Ochotnicy Dolnej. –

ROMAN KONZAL

Od powrotu z rekolekcji codziennie czytam Pismo Święte, czego wcześniej nie robiłam. Poznaję przez to Boga i Jego Słowo, które jest dla mnie wyjaśnieniem dla wielu spraw – mówi Agnieszka, która w tym roku rozpoczyna naukę w Technikum Ekonomicznym w Tarnowskich Górach.

Sześcioro z jedenaścioro dzieci Sabiny i Czesława Druchów z Koszęcina, prowa-

Uczestnicy letnich rekolekcji spotkali się na powakacyjnym dniu wspólnoty

dzących rodzinny dom dziecka, wyjechało w tym roku na rekolekcje oazowe. – Wprowadzamy nowe pokolenie – mówi ojciec. – Sami wzrastaliśmy w oazie.

To najlepsza forma wypoczynku, na który nie lękamy się wysłać dzieci. Mieliśmy dla nich różne propozycje kolonii, obozów, nawet atrakcyjny wyjazd do Danii, ale wybraliśmy rekolekcje oazowe.

MF

Muzyka kościelna rozpoczęła nowy rok nauki

Nie wolno marnować talentu

Przygotowują się do pracy muzyków, szczególnie, bo będą odpowiedzialni w Kościele za przygotowanie liturgii. 1 września rozpoczęli kolejny rok nauki.

W kościele św. Michała w Gliwicach spotkali się słuchacze Studium Muzyki Kościelnej i Diecezjalnej Szkoły Organistowskiej II stopnia. – Człowiek mądry będzie starał

się wykorzystać swoje talenty i dary, czyli pewien zamysł Boga wobec jego życia. Trzeba pamiętać, że każdy zmarnowany dar jest dla nas obciążeniem – mówił do rozpoczynających kolejny rok szkolny ks. dr Franciszek Koenig, referent kurialny ds. muzyki kościelnej diecezji gliwickiej. Przypomniawszy ich formacja powinna przebiegać trzema torami – powinni być dobrzy ludźmi, dobrymi chrześcijanami i rozwijać swoje talenty muzyczne.

Przygotowujący się do pracy muzyków kościelnych rozpoczęli kolejny rok nauki

M

ROMAN KONZAL

Międzynarodowa wystawa

Moda na żeliwo

Projekt jest międzynarodowy, a wystawa będzie prezentowana w trzech miejscach, w miastach, gdzie istniały odlewnie żeliwa. Najpierw pojedzie do Sayn.

Rzeźba Płacząca na początek zaprezentowana zostanie na wystawie w Sayn

ARCHIWUM MUZEUM W GLIWICACH

Muzeum w Gliwicach wspólnie z dwoma niemieckimi muzeami: berlińskim Stiftung Stadtmuseum Berlin i Rheinisches Eisenkunstguss-Museum Schloss Sayn realizuje projekt „Żeliwo europejskie. Gliwice–Berlin–Sayn”. Pierwsza prezentacja – do końca tego roku – odbędzie się w Sayn, w przyszłym wystawę zobaczymy w Gliwicach, a na przełomie 2007/2008 roku w Berlinie.

Ekspozycja prezentować będzie historię zakładów żeliwnych, produkujących nie tylko odlewy militarne i przedmioty gospodarcze, ale również odlewy o charakterze artystycznym, niezwykle modne w XIX wieku. O tym, jak bardzo były poszukiwane, świadczą zachowane w muzeach wydawane przez odlewnie cenniki i wzorniki handlowe. Wystawa przybliży też historię samych zakładów, bardzo nowoczesnych jak na tamte czasy.

Projektowi będzie towarzyszył dwujęzyczny polsko-niemiecki katalog prezentujący historię odlewni oraz najciekawsze obiekty powstałe w każdej z nich oraz sylwetki związanych z nimi znanych modelarzy i rzeźbiarzy. ■

Studenci wyruszyli szlakiem von Ballestremów

Ślady utrwalone na fotografii

W lipcu po zakończonej sesji ruszyli w teren, żeby poszukać miejsc, które przypominają o rodzinie von Ballestremów. Zdjęcia, które zrobili, chcą teraz pokazać w ich rodzimym pałacu w Pławniowicach.

Właśnie zaczynają trzeci rok politologii na Uniwersytecie Śląskim, interesują się sztuką, architekturą, fotografują. Beata Skrzypek i Paweł Pomykański po raz pierwszy dziejami Ballestremów zainteresowali się, przygotowując pracę na konkurs Fundacji Batorego i Ośrodka KARTA, gdzie zdobyli wyróżnienie. – Chcemy promować nasz region, bo mamy świadomość, że jest tu wiele zabytków, o których mieszkańcy niewiele wiedzą. Sami dopiero niedawno odkryliśmy pałac w Pławniowicach – mówi Paweł. To jego zdjęcia i Tomasa Kiełkowskiego znajdą się na wystawie. Wybrali 60 spośród blisko 600, które zrobili w czasie dwumiesięcznych wędrówek. Najwięcej z nich powstało w Rudzie Śląskiej, reszta w Zabrze i Gliwicach, pojedynczo w Tarnowskich Górach i Rudnie.

Zawsze fotografują razem, jednym aparatem, na jednym statywie. Każdy jednak posługuje się własnym obiektywem, bo Tomka interesują zazwyczaj plany szersze, a Paweł skupia się na detalach. – Stajemy w tym samym, ale każdy z nas robi inne zdjęcie. Kiedy razem ustawiamy ekspozycję i każdy dodaje swoje sugestie, to później, powiem szczerze, mamy czę-

sto problem z rozróżnieniem, kto jest autorem poszczególnych zdjęć – mówi Tomek. – Najbardziej lubię fotografować architekturę, bo interesuję się sztuką. Kiedy mam wolną chwilę, wpadam do Empiku pooglądać albumy – dodaje Paweł, który w tym roku rozpoczyna kurs przewodnika po Krakowie.

Na zdjęciach znalazły się miejsca świadczące o działalności gospodarczej i społecznej rodu von Ballestrem oraz pamiątki rodzinne. Umieszczone zostaną na tematycznych planszach razem z informacją historyczną i tłumaczeniem na język niemiecki. – Kiedy przygotowywaliśmy pracę o Ballestremach, rozmawialiśmy z mieszkańcami Pławniowic, którzy pamiętają jeszcze tę rodzinę i wspominają jako otwartych, życzliwych ludzi. W dobie XIX-wiecznego kapitalizmu Ballestremowie zakładali szkoły, przedszkola, budowali szpitale, osiedla i to na poziomie europejskim. Dbali nie tylko o swoje interesy, ale też o pracowników – mówi Beata, która w tym roku zaczyna studiować języki i kulturę słowian na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Najwięcej czasu spędzili na terenie byłej kopalni Wawel, fotografując maszynę wyciągową, i w krypcie kościoła św. Józefa w Rudzie Śląskiej. Ich zdjęcia można oglądać w pałacu w Pławniowicach. Mówią, że ta wystawa nie jest skończona, bo na razie skupili się na Górnym Śląsku, a w przyszłości chcieliby tropem Ballestremów pójść jeszcze dalej.

Kościół Matki Bożej Różańcowej w Rudzie Śląskiej

Fasada dyrekcji Ballestremów w Gliwicach

Dawny Dom Kultury w Rudzie Śląskiej

Kopalnia Ludwik w Zabrzu Biskupicach

Wejście do krypt grobowych w rudzkim kościele św. Józefa

Pałac w Pławniowicach

Maszyna wyciągowa szybu Mikolaj w Rudzie Śląskiej

Wystawa grafiki i malarstwa w Rudach

W stronę sacrum

„W stronę sacrum” – to tytuł nowo otwartej wystawy w Rudach, prezentującej kilkadziesiąt grafik autorstwa Ewy Kutylak i kilkanaście prac malarskich Małgorzaty Stolarczyk.

Prace graficzne zostały wykonane z wykorzystaniem takich technik, jak sucha igła, mezzotinta czy miedzioryt. Pokazane na wystawie ikony malowane są na deskach za pomocą techniki akrylowej i olejnej. Wszystkie łączy temat wynikający z jednej inspiracji. Ewa Kutylak jest absolwentką ASP we Wrocławiu, zajmuje się grafiką artystyczną, po inspiracji sięga do Biblii, starożytnej Grecji, malarstwa wczesnego włoskiego renesansu. Małgorzata Stolarczyk jest absolwentką liceum plastycznego i Papieskiego Fakultetu Teologicznego we Wrocławiu, zajmuje się malowaniem ikon.

Wystawę w Galerii Pocysterskiego Zespołu Klasztorno-Palacowego można oglądać do 30 października br.

Ikona autorstwa Małgorzaty Stolarczyk

Zaproszenie do bytomskich parafii

Na kongres ruchów

Kongres ruchów i stowarzyszeń diecezji gliwickiej odbędzie się od 15 do 24 września. Spotkania modlitewne, konferencje, dyskusje, kurs ewangelizacyjny – tym razem miejscem spotkań są bytomskie parafie.

Program kongresu:

- **15-17 WRZEŚNIA** – Kurs Filip, początek godz. 19.00 (Kontakt – tel. 606 668 405) – parafia Dobrego Pasterza
- **16 WRZEŚNIA** – godz. 16.00 – Wspólnota Życia Chrześcijańskiego – par. NSPJ (oo. jezuiti)
- **17 WRZEŚNIA** – godz. 8.00 – Ruch Szentszacki i godz. 15.30 – nabożeństwo o powołanie do ruchów – par. Chrystusa Króla – Stolarzowice, godz. 17.00 – Rodzina Radia Maryja i godz. 18.00 – Eucharystia – par. NSPJ, godz. 19.00 – spotkania biblijne – par. św. Michała – Sucha Góra
- **18 WRZEŚNIA** – godz. 18.45 – Rekolacje w drodze – dr Antoni Winiarski, prezes KIK w Katowicach – par. św. Michała

■ **19 WRZEŚNIA** – godz. 18.00 – Eucharystia i film nt. adopcji serca – par. św. Jacka

■ **20 WRZEŚNIA** – godz. 17.00 – dyskusja nt. problemów Trzeciego Świata – Biuro Pełnomocnika ds. Organizacji Pozarządowych, Rynek 26/5, godz. 18.00 – Eucharystia i film nt. adopcji serca – parafia Wniebowzięcia NMP

■ **21 WRZEŚNIA** – godz. 17.30 – Rekolacje w drodze – dr Antoni Winiarski – par. NSPJ

■ **22 WRZEŚNIA** – godz. 9.30 – konferencja nt. programu „Wyjść na prostą”, godz. 11.00 – Socjalne Targi Pracy – par. Trójcy Świętej

■ **23 WRZEŚNIA** – godz. 14.30 – festyn charytatywny – par. Trójcy Świętej, godz. 16.00 – nabożeństwo z modlitwą o uzdrowienie – par. Podwyższenia Krzyża Świętego, godz. 18.00 – Msza św. pod przewodnictwem bpa Gerarda Kusza – par. Trójcy Świętej

■ **24 WRZEŚNIA** – godz. 17.15 – nieszpory – parafia św. Barbary

Zapowiedzi

■ XI MIĘDZYNARODOWY ZABRZAŃSKI FESTIWAL ORGANOWY IM. KS. ANTONIEGO CHLONDOWSKIEGO

Program i wykonawcy

10 WRZEŚNIA, kościół św. Jadwigi, godz. 19.00 – Gedymin Grubba (Gdańsk), Anita Rywalska-Sosnowska, sopran,

16 WRZEŚNIA, kościół ewangelicki Pokoju, godz. 17.00 – Angelo Castaldo (Włochy, Neapol),

17 WRZEŚNIA, kościół św. Józefa, godz. 18.00 – Jaroslav Tuma (Czechy, Praga),

23 WRZEŚNIA, kościół św. Andrzeja, godz. 18.45 – Claus Erhard Heinrich (Niemcy, Halberstadt).

■ NABOŻEŃSTWO POD KRZYŻEM PAPIESKIM

14 WRZEŚNIA, godz. 18.00, parafia św. Wojciecha w Zabrze – Msza św. pod przewodnictwem bpa Gerarda Kusza oraz nabożeństwo Gorzkich Żali i adoracja krzyża.

■ DIECEZJALNA PIELGRZYMKA MŁODZIEŻY

16 WRZEŚNIA, sanktuarium Matki Bożej Pokornej w Rudach, rozpoczęcie o godz. 10.00 – przyjazd, okazja do spowiedzi, 10.30 – przygotowanie do liturgii, 11.00 – Eucharystia pod przewodnictwem bpa Gerarda Kusza, 12.30 – piknik, możliwość zwiedzenia opactwa, 13.15 – koncert zespołu „Od teraz na zawsze”, wspólny śpiew, nauczanie, 14.15 – nabożeństwo w kościele, 15.00 – zakończenie.

■ BRACTWO MATKI BOŻEJ UZDROWIENIE CHORYCH

zaprasza na odpust i dzień skupienia, który odbędzie się **16 WRZEŚNIA** w kościele św. Kamila w Zabrze (ul. Dubiela 10). W programie: godz. 16.00 – godzina różańcowa, godz. 16.45 – sprawozdanie z działalności bractwa, godz. 17.00 – Msza św. w intencji czcieli MB Uzdrawienie Chorych i członków bractwa.

■ **REKOLEKCJE KIK W BRENNEJ** odbędą się od 15 do 17 WRZEŚNIA. Prowadzi ks. Herbert Hlubek. Informacje i zgłoszenia – Zofia Adamska: 0 32 707 65 73.

■ DOŻYŃKI DIECEZJALNE

17 WRZEŚNIA, sanktuarium Matki Bożej Pokornej w Rudach, godz. 10.00 – ustawienie koron żniwnych, poświęcenie i procesja do kościoła, godz. 10.30 – Msza św. pod przewodnictwem bpa Jana Wiczkorka.

■ **OBCHODY KALWARYJSKIE** ku czci Podwyższenia Krzyża Świętego odbędą się na Górze Świętej Anny od 14 do 17 WRZEŚNIA.